

"Musibetlerin, şerhlerin, hattâ günahların aslı ve mayası ademdir. Adem ise şerdir, karanlıktır. Yeknesak istirahat, sükût, sükûnet, tevakkuf gibi hâletler, ademe, hiçliğe yakınlığı içindir ki..." cümlelerini devamıyla birlikte açıklar mısınız?

Bir binanın bütün tavanı, odaları ve içindekileri ile beraber temelin üstünde olması gibi, kainatta iyilik ve hayır adına ne varsa hepsinin temeli ve esası vücut üzerine bina edilmiştir. Şayet vücut yani varlık olmasa, ona bağı olan her şey yokluğa düşecek ve hiçliğe gidecek. Onun için vücut, yani varlık nimetinin her tarafı ve her köşesi hayırdır ve güzeldir.

Bunun zıddı olan adem, yani yokluk ise, her hayrı ve güzelliği yok eden ve hiçliğe atan bir şey olmasından, her tarafı şerdir, hiçbir olumlu yönü yoktur. Adem, Allah'ın bütün nimetlerini uçuran ve yok eden bir mana olduğu için, neresinde bir hayır, hangi şeyinde bir güzellik olabilir. Onun için varlığın her tarafı hayır iken, yokluğun her tarafı şerdir denilmiştir.

Duran ve hareket etmeyen bir araç yol kat edemez, yol kat etmeyince de hem hedefine varamaz hem de yol boyundaki güzel manzaralardan ve konaklardan istifade edemez. Hareket eden araç ise her gittiği yerde başka bir manzara ve güzellik ile karşılaşır ve çok lezzetler alır. Bu da tam bir hayır ve kemal olur.

Yine her katında ayrı bir güzellik ve kemalat bulunan on katlı bir bina düşünelim. Yalnız, bu katlara çıkıp o güzelliklere ulaşmak için bazı küçük sıkıntılar çekilecektir. Merdivenleri çıkmak, yorulmak, bazen düşüp ayağımızı incitmek gibi. Şimdi biz bu küçük sıkıntılara maruz kalmamak için binaya girmesek, o katlara çıkmamak her katın güzellik ve kemalinden mahrum kalacağız. Yani çıkmamakla büyük bir hayrı ve güzelliği kendi alemimizde yok etmiş olacağız. Şayet çıksak, her katın kemal ve güzelliğinden istifade etmiş oluruz ve yeni hayırlara ve güzelliklere kapı açmış oluruz.

Binaya çıkmamak adem ve yeknesaklıktır, çıkmak ise vücut ve hayır olup, kemalata ulaşmak demektir.

İnsan da duran bir araç gibi ya da binaya üşendiğinden çıkmayan bir atıl gibi hayatı tek düze ve hareketsiz olursa, manevi hedeflere varamaz; hedefe varamayınca da hayatı manasız, gayesiz ve terakkisiz olur.

Allah, insan hayatını hareket ettirmek için sürekli bela ve musibetler ile terbiye ve tezkiye ediyor, atıl ve tembel bırakmıyor. İnsanın terakki etmek ve manevi yolları

---

kat edebilmesi için hayatında mücahede ve mücadele ile hareket etmesi gerekir.

Durağanlık ve hareketsizlik, *adem/yokluk* hükmündedir, mücadele ve hareket ise *vücut/varlık* hükmündedir.